

HRVATSKA
OBRTNIČKA
KOMORA

Broj: 16-770-1997/1-29-2024
Zagreb, 14. ožujka 2024.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
Uprava za zaštitu prirode
n/p ravnatelja Igora Kreitmeyera

PREDMET: Pravilnik o crnoj i bijeloj listi stranih vrsta – tumačenje, traži se

Poštovani,

ovim putem Vas obavještavamo o upozorenjima koja su prilikom inspekcijskog nadzora izdana našim obrtnicima i obrtnicama koje obavljaju cvjećarsko – aranžersku djelatnost, a vezana su uz poslovanje i korištenje nedozvoljenih biljaka. Naime, postupanja inspektora vezana su uz Pravilnik o crnoj i bijeloj listi stranih vrsta (u daljnjem tekstu Pravilnik) objavljen u Narodnim novinama broj 13/2024, koji je stupio na snagu 10. veljače 2024. godine. Pravilnik je donesen temeljem članka 9., stavka 6. Zakona o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima (Narodne novine, broj 15/18 i 14/19).

Kako smo prethodno već napomenuli, obrtnice su prilikom inspekcijskog nadzora upozorene da drže nedozvoljene biljke (nije im izrečena kazna već su im izdana upozorenja), iako za kupovinu navedenih biljaka posjeduju pravovaljani račun, odnosno biljne putovnice. Biljke godinama kupuju uglavnom u Zagrebu na Zelenoj tržnici, a dijelom i preko ovlaštenih internetskih trgovina i do sada nikada nisu naišle na problem ili je bilo razloga da obrtnice posumnjaju u nelegalnost kupljenih biljaka.

Budući da Pravilnik sadrži crnu listu (nedozvoljene biljke) koja je kratka, sa samo nekoliko stavaka, bijela lista je prilično duga, nejasna i nepraktična za snalaženje, sa stavkama: *porodica, vrsta, sinonim*. Prilikom izdavanja upozorenja cvjećarkama se ukazuje na porodicu i vrstu, međutim pojedine biljke imaju još i dosta podvrsta koje se ne nalaze ni na jednoj listi (postoji i takozvana „siva lista“ s vrstama o čijem utjecaju na okoliš još nema dovoljno podataka ili je ograničen i zahtijeva praćenje).

Također, za mnoge biljke u Pravilniku nije naveden hrvatski naziv, stoga da bi pojedinac (obrtinica ili obrtnik) znali prepoznati o kojoj je biljci riječ trebaju znati svaku porodicu i znanstveni naziv, što je nepraktično i gotovo neizvedivo, pogotovo prilikom kupnje na zelenoj tržnici. Ako se Katalog invazivne strane vrste <https://invazivnevrste.haop.hr/katalog/10671> detaljnije prouči, svaka biljka ima *carstvo, koljeno, razred, red, porodicu, rod* - što otežava snalaženje prilikom kupnje (vidjeti više na <https://invazivnevrste.haop.hr/novosti/73>).

Nadalje, ukazujemo Vam na još neke primjere u kojima su cvjećarke - obrtnice također u nejednakom položaju u odnosu na trgovce tj. trgovačke centre. Prilikom inspekcijskog nadzora upozorene su da kale ne smiju držati u visokim teglama, dok u svim trgovačkim centrima kale za prodaju stoje upravo u visokim teglama. Drugi primjer je upozorenje za *afričke ljubičice* (u katalogu imaju status strane, invazivne vrste, ali pod statusom invazivnosti stoji: *nepoznato*), koje se također prodaju u trgovačkim centrima, kao i tulipani kojih ima mnogo vrsta i podvrsta (različiti red, porodica, rod).

Zbog svega opisanog, smatramo da bi obrtnike putem komorskog sustava ili kanala općeg informiranja trebalo obavijestiti o nedozvoljenim biljnim vrstama koje su "zatečene" u opticaju, prije samog inspekcijskog nadzora. A sam nadzor trebalo bi usmjeriti na subjekte koji biljke stavljaju na tržište (tj. trgovce), budući da su obrtnice kupnjom biljaka koje imaju biljnu putovnicu očigledno dovedene u zabludu. Molimo Vas pojašnjenje, na koji način i čime se mogu voditi obrtnice i obrtnici prilikom kupovine biljaka na zelenoj tržnici, s obzirom da, kako smo već naveli, za mnoge vrste u Pravilniku nije naveden hrvatski naziv (pa bi kupci prilikom kupovine biljaka trebali znati svaku porodicu i znanstveni naziv)?

S poštovanjem,

Glavna tajnica
Hrvatske obrtničke komore
Violeta Jelić, dipl. prof

